

Světce důvěry a odevzdanosti

Pierluigi Cameroni

Úvod

Děkujeme za pozvání na seminář věnovaný evangelnímu a salesiánskému svědectví Božího služebníka P. Ignáce Stuchlého. Od dob Dona Boska až dodnes uznáváme tradici svatosti, která je ztělesněním charismatu, jež v jeho osobě mělo počátek a na něž navazovala řada lidí. Jsou mezi nimi muži i ženy, dospívající i dospělí, zasvěcení i laici, biskupové i misionáři, kteří v různých historických, kulturních a společenských kontextech nechali zazářit salesiánské charisma.

Výčet kandidátů k 24. květnu 2018

Naše šetření se týká 169 osob mezi svatými, blahoslavenými, ctihodnými a Božími služebníky. Bezprostřední šetření se týká 51 osob.

Svatí (9)

svatý Jan Bosco, kněz (datum svatořečení: 1. dubna 1934) – (Itálie)

svatý Josef Cafasso, kněz (22. června 1947) – (Itálie)

svatá Marie D. Mazzarellová, panna (24. června) – (Itálie)

svatý Dominik Savio, mladík (12. června 1954) – (Itálie)

svatý Leonardo Murialdo, kněz (3. května 1970) – (Itálie)

svatý Luigi Versiglia, biskup a mučedník (1. října 2000) – (Itálie–Čína)

svatý Kalist Caravario, kněz a mučedník (1. října 2000) – (Itálie–Čína)

svatý Luigi Orione, kněz (16. května 2004) – (Itálie)

svatý Luigi Guanella, kněz (23. října 2011) – (Itálie)

Blahoslavení (118)

blahoslavený Michal Rua, kněz (datum blahořečení: 29. října 1972) – (Itálie)

blahoslavená Laura Vicuña, dívka (3. září 1988) – (Chile–Argentina)

blahoslavený Filip Rinaldi, kněz (29. dubna 1990) – (Itálie)

blahoslavená Magdalena Morano, panna (5. listopadu 1994) – (Itálie)
blahoslavený Josef Kowalski, kněz a mučedník (13. června 1999) – (Polsko)
blahoslavený František Kesy, laik, a 4 druhové mučedníci (13. června 1999) – (Polsko)
blahoslavený Pius IX., papež (3. září 2000) – (Itálie)
blahoslavený Josef Calasanz, kněz, a 31 druhů mučedníků (11. března 2001) – (Španělsko)
blahoslavený Luigi Variara, kněz (14. dubna 2002) – (Itálie–Kolumbie)
blahoslavený Artemide Zatti, řeholník (14. dubna 2002) – (Itálie–Argentina)
blahoslavená Marie Romero Meneses, panna (14. dubna 2002) – (Nikaragua–Kostarika)
blahoslavený August Czartoryski, kněz (25. dubna 2004) – (Francie–Polsko)
blahoslavená Eusebie Palomino, panna (25. dubna 2004) – (Španělsko)
blahoslavená Alexandrina M. da Costa, laička (25. dubna 2004) – (Portugalsko)
blahoslavený Albert Marvelli, laik (5. září 2004) – (Itálie)
blahoslavený Bronislaw Markiewicz, kněz (19. června 2005) – (Polsko)
blahoslavený Enrico Saiz Aparicio, kněz, a 62 druhů mučedníků (28. října 2007) – (Španělsko)
blahoslavený Zefyryn Namuncurà, laik (11. listopadu 2007) – (Argentina)
blahoslavená Marie Troncatti, panna (24. listopadu 2012) – (Itálie–Ekvádor)
blahoslavený Štěpán Sándor, řeholník, mučedník (19. října 2013) – (Maďarsko)
blahoslavený Titus Zeman, kněz, mučedník (30. září 2017) – (Slovensko)

Ctihodní (17)

ct. Ondřej Beltrami, kněz (dekret *Super virtutibus*: 15. prosince 1966) – (Itálie)
ct. Terezie Valse Pantellini, panna (12. července 1982) – (Itálie)
ct. Dorota Chopitea, laička (9. června 1983) – (Španělsko)
ct. Vincenc Cimatti, kněz (21. prosince 1991) – (Itálie–Japonsko)
ct. Šimon Srugi, řeholník (2. dubna 1993) – (Palestina)
ct. Rudolf Komorek, kněz (6. dubna 1995) – (Polsko–Brazílie)
ct. Ludvík Olivares, biskup (20. prosince 2004) – (Itálie)
ct. Markéta Occhiena, laička (23. října 2006) – (Itálie)
ct. Josef Quadrio, kněz (19. prosince 2009) – (Itálie)
ct. Laura Meozzi, panna (27. června 2011) – (Itálie–Polsko)
ct. Attilio Giordani, laik (9. října 2013) – (Itálie–Brazílie)
ct. Josef Augusto Arribat, kněz (8. července 2014) – (Francie)

ct. Štěpán Ferrando, biskup (3. března 2016) – (Itálie–Indie)
ct. Franitšek Convertini, kněz (20. ledna 2017) – (Itálie–Indie)
ct. Josef Vandor, kněz (20. ledna 2017) – (Maďarsko–Kuba)
ct. Oktavián Ortiz Arrieta, biskup (27. únra 2017) – (Peru)
ct. Augustin Hlond, kardinál (19. května 2018) – (Polsko)

Boží služebníci (25)

bezprostředně v očekávání titulu cthihodný nebo dekretu o mučednictví:

Eliáš Comini, kněz (Itálie)

V tisku je *positio*:

Ignác Stuchlý, kněz (Česká Republika)

předává se *positio*:

Felix Canelli, diecézní kněz (Itálie)

probíhá redakce *positia*:

Josef Guarino, kardinál (Itálie)

Antonín De Almeida Lustosa, biskup (Brazílie)

Karel Crespi Croci, kněz (Itálie–Ekvádor)

Konstantin Vendrame, kněz (Itálie–Indie)

Jan Swierc, kněz, a 8 druhů mučedníků (Polsko)

Orest Marengo, biskup (Itálie–Indie)

Karel Della Torre, kněz (Itálie–Thajsko)

Očekává se dekret o platnosti diecézního šetření:

Anna Maria Lozano, panna (Kolumbie)

Probíhá diecézní šetření:

Matylda Salem, laik (Sýrie)

Ondřej Majcen, kněz (Slovinsko)

Karel Braga, kněz (Itálie–Čína–Filipíny)

Antonín Baglieri, laik (Itálie)

Antonietta Böhm, panna (Německo–Mexiko)

Rudolf Lunkenbein, kněz (Německo–Brazílie) a Simao Bororo, laik (Brazílie), mučedníci

Stručný životopis otce Ignáce Stuchlého

Boží služebník P. Ignác Stuchlý se narodil v Boleslavi v bývalém pruském Slezsku 14. prosince roku 1869 ve velké rolnické rodině. První intenzivní zkušenosti víry prožil ve škole, kde jej učitel Jan Kolibaj, velký ctitel Panny Marie, podporoval v kněžském povolání. Tehdy byl Ignác chatrného zdraví. Jeho zdravotní stav se ale nečekaně zlepšil, když mu jeden lidový léčitel upravil stravovací režim. Kromě toho mu předpověděl kněžskou dráhu. Svůj sen si mohl splnit až o mnoho let později a ne bez určitých potíží způsobených vnějšími podmínkami, které nemohl ovlivnit. Mladý muž vytrvalý v úsilí, pevný v naději a průzračný v postojích i jednání byl přijat mezi salesiány v roce 1894. Do Turína přijel 8. září, formační etapy prožil ve Valsalice a v Ivreji. Formoval se v kontaktu s velkými salesiány první generace, v kontextu kvasícího apoštolátu a povolání dosud prodchnutého přítomností Dona Boska, který zemřel pouhých šest let předtím. Zpočátku byl připraven k působení v misiích, ale na přání dona Ruy zůstal v Itálii a připravoval se na šíření salesiánského díla ve slovanských zemích. V Gorici prožil své salesiánské mládí v letech plných odříkání, ale velmi plodných na kněžská povolání (1897–1910); poté do roku 1924 ve Slovinsku, mezi Lublaní a Verzejí. V letech 1925–1927 pobýval v Perose Argentině (provincie Turín), kde formoval nové chlapce pro kongregaci. V roce 1927 se vrátil do vlasti, do Fryštáku, a také zde vykonával řídicí úlohy, včetně role „inspektora“ od roku 1935. Po rozsáhlých dopadech balkánských válek a první světové války zažil jak druhou světovou válku, tak šíření komunistické totality: v obou případech byla salesiánská díla zabavena, spolubratři odvedeni nebo rozprášeni a Ignác Stuchlý byl svědkem, jak se v jediném okamžiku hrouť dílo, jemuž zasvětil celý život. Čtyřicet dní před osudovou „barbarskou nocí“ (noc ze 13. na 14. dubna), v březnu 1950, jej postihla mozková mrtvice: poslední tři léta života strávil nejprve v domově důchodců ve Zlíně, poté v Lukově, a to pod stálým dohledem režimu a izolován od spolubratrů. Vyplnilo se tak jeho proroctví, že zemře osamělý a bude rád, když mu nějaká žena dá aspoň najíst: kolem jeho lůžka se však šířil pokoj a radost, které vyzářoval. Velká úcta, kterou měl i jako představený vůči všem, jeho schopnost milovat a nechat se milovat, přerostly v pověst svatosti. Zemřel poklidně večer 17. ledna 1953 po několikadenní agónii. Tento Boží služebník zastával jako ekonom, prefekt, zástupce ředitele, ředitel a inspektor po značnou část svého života zodpovědné úlohy. Byl považován za „živou řeholi“, za věrohodného

svědka ducha Dona Boska, schopného předávat jej dalším generacím, byť v kontextu velmi odlišném od Turína 19. století. Salesián Teresio Bosco o něm napsal: „Ignác Stuchlý byl řeholník, který nenapsal řeholi, ale byl jí poslušen.“¹ Ještě dnes se na něho v České republice vzpomíná jako na „druhého Jana Maria Vianneye“ a „českého Dona Boska“.

Historie kauzy

Boží služebník P. Ignác Stuchlý zemřel v pověsti svatosti, ovšem po několik desetiletí si ho z důvodu politické situace a pronásledování církve nebylo možné veřejně připomínat: jeho hrob střežili tajní a režim dokonce přepsal i jeho parte. Svědkové jeho života a ctnosti nicméně dál pěstovali vděčnou vzpomínku a soukromě uctívali Ignáce Stuchlého. V osmdesátých letech, když očití svědkové již zestárli a hrozilo, že se ztratí cenné informace, provedl tehdejší český provinciál P. Ladislav Vik interní „šetření“, v němž se dotazoval lidí, kteří znali tohoto Božího služebníka, na jejich úsudek o jeho životě, ctnosti a vhodnosti zahájení kauzy. Zároveň o otevření kauzy požádal kongregaci v Římě. Tyto listy, uvedené v *Positio*, představují jakožto celek bohatý a dostupný materiál, který potvrzuje kontinuitu pověsti svatosti v čase, včetně totalitní doby.

Bylo nicméně nutné čekat až do roku 1993, kdy bylo zahájeno oficiální diecézní šetření (*Acta Olomouensis*, Nr. Prot. 1925). Tehdejším generálním postulátorem salesiánské kongregace byl don Pasquale Liberatore, SDB (ve funkci 1992–2003). Jako vicepostulátora jmenoval P. Ladislava Vika, SDB, který následoval po P. Josefovi Topinkovi, SDB, jenž „doprovázel“ předchozí kroky v úvodním procesu kauzy. 5. března 1993 jmenoval olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner dva teologické cenzory v osobách ThDr. Jaroslava Studeného a ThDr. Josefa Ryšky.

Supplex Libellus je z 19. dubna 1993. *Nihil Obstat* je z 5. října 1993. Zahájení diecézního šetření 18. října 1993. Tehdejší tribunál byl složen z: Mons. Vojtěcha Tkadlčíka, biskupského delegáta; P. Gustava Riedla, promotora spravedlnosti; Jaroslava Fialy, notáře. Tribunál zahájil dotazování svědků v letech složitých i pro reorganizaci církevních děl a salesiánských aktivit.

Vojtěch Tkadlčík zemřel 25. prosince 1997. Arcibiskup jmenoval nového biskupského delegáta v osobě Mons. Jaroslava Němce, a vyměnil i promotora spravedlnosti za P. Josefa Šika a notáře za Františka Poláška. Miroslav Svoboda se stal dalším notářem (zapisovatelem).

Mons. Němec si však povšiml, že ne vždy byla procedura dotazování korektní: například chyběly některé otázky a byla patrná převaha salesiánů a nízký počet svědeckví žen. V těch letech Vatikán požadoval sanaci ostatních procesů, mezi nimi v České republice proces s Božím služebníkem

¹ Viz *Summarium Documentorum*, Doc. 58.

Antonínem Cyrilem Stojanem. Bylo tedy přezkoumáno všech třicet výpovědí ze šetření, a to mezi II. zasedáním 5. srpna 1999 a XXI. zasedáním 25. března 2000. Historická komise, tvořená Josefem Krátoškou a Ladislavem Drobiszem, předala svoji zprávu 7. dubna 2000. Dekret o neexistenci kultu je z 14. dubna 2000.

Diecézní šetření – zahájené 5. března 1993 – bylo možné uzavřít 20. ledna 2001. Následuje: žádost o otevření akt z diecézního šetření, 2. března 2001; dekret o otevření akt, 7. března 2001; otevření akt, 8. května 2001. Žádost o potvrzení platnosti diecézního šetření je ze 16. května 2001; dekret o platnosti šetření je z 29. listopadu 2002. V květnu 2003 byla kauza svěřena vatikánskému relátorovi, otci Hjeronimu Fokcinskému, SJ; 18. března 2010 byl jmenován nový relátor otec Zdzislaw Kijas, OFMconv. 6. července 2010 byl mezitím jmenován po mons. Enricovi dal Covolo, SDB (ve funkci 2003–2010) nový generální postulátor salesiánů, don Pierluigi Cameroni, SDB, který 1. listopadu 2010 jmenoval externího spolupracovníka na kauze, P. Jana Ihnáta, SDB, který nahradil spolubratra, P. Pavla Čápa, SDB, jmenovaného 1. července 2008. P. Jan Ihnát nejprve provedl systematizaci svědeckého materiálu a redigoval náčrt *Biographia Documentata*, jehož výhodou je Ihnátova výtečná znalost českého a moravského kontextu, perfektní znalost Božího služebníka a studium *Životopisných pamětí P. Ignáce Stuchlého* – bohužel dosud nepřeložených do italštiny – z pera Oldřicha Meda, SDB. V letech 2013–2014 a 2017–2018 spolupracoval P. Petr Zelinka, SDB, na dokumentační části práce, zejména kontroloval, začleňoval a prohluboval některá archivářská data.

V letech 2017–2018 Lodovica Maria Zanet, spolupracovnice generální postulatury, která již dříve sledovala některé kroky při redakci *Positio*, dokončila dosavadní práci dokončením dvou *Summarií* a *Biographia Documentata* a redakcí *Všeobecného úvodu* a *Informatio*.

Cíle semináře

Uznaná svatost nebo svatost na cestě k uznání je na jedné straně uskutečňováním evangelní radikality a věrnosti apoštolskému projektu Dona Boska, na něhož se díváme jako na duchovní a pastorační zdroj, na druhé straně je výzvou, abychom s věrností prožívali vlastní povolání a byli tak připraveni svědčit o lásce až do krajnosti. Naši svatí, blahoslavení, ctihodní a Boží služebníci jsou autentickým vtělením salesiánského charismatu a *Stanov* a *Pravidel* našich institutů a skupin v nejrůznějších dobách a situacích, vítězí nad duchovní povrchností a konzumismem, které ohrožují kořeny naší důvěryhodnosti a plodnosti. Svatí jsou pravými mystiky Božího primátu ve velkorysém daru sebe sama, proroky evangelního bratrství, kreativními služebníky bratří a sester.

Jaké jsou následující kroky

Skrze různé příspěvky sdílet významnější obsahy *Positio super virtutibus* Božího služebníka Ignáce Stuchlého, abychom znali jeho ctnostný život a seznamovali se s jeho životními osudy ve svědectvích a dokumentech. Kromě toho se zaměříme na aktuálnost pro dnešek.

Chceme nadále podporovat v salesiánské rodině v souladu s místními církvemi kauzu P. Ignáce Stuchlého skrze iniciativy směřující k jeho poznání, napodobování jeho příkladu a vyprošování jeho přimluy. Ptám se vás v plénu: „Věnujeme pozornost vyzývání Ignáce Stuchlého? Máme důvěru ve společenství svatých? Věříme ve schopnost svatých se za nás přimlouvat – v tomto případě ve schopnost našeho Božího služebníka?“

Stanovíme osoby, které na lokální úrovni (místní církve, salesiánská rodina, kongregace) na sebe vezmou odpovědnost doprovázet kauzu P. Stuchlého, udržovat ji živou, šířit úctu k tomuto Božímu služebníku ve společenství a spolupráci s místní církví. Musíme převzít odpovědnost a podělit se o ni v duchu církevního společenství a pastorační kreativity.

Zvýšíme své povědomí o klíčovém významu zázraku a jeho nutnosti pro šťastné vyústění kauzy. Musíme mít na paměti dvojí aspekt vědecké nevysvětlitelnosti a přimluy nezbytné pro jistotu, že jde o zázrak: modlitba a vyzývání k modlitbě k P. Ignáci Stuchlému.

Myslíme si, že je důležité se modlit, abychom dosáhli zázraku? Nebo věříme, že zázraky se už nedějí?

Naše úsilí o blahorečení otce Ignáce je důležitým nástrojem, jak v celém Božím lidu podpořit společné povolání ke svatosti, jež je drahé naší salesiánské tradici a k níž povzbuzuje také papež František v apoštolské exhortaci *Gaudete et Exultate*.

Kéž nás naše Matka, Panna Maria Pomocnice, darovaná malému chlapci Boskovi ve snu v devíti letech za „učitelku, pod jejímž vedením se můžeš stát modrým, a bez níž se každá moudrost stane nerozumem,“ vezme za ruku a doprovodí nás svým mateřským pohledem na cestě svatosti.